

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій Жильцов

«20» 12 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія стилів у музичному мистецтві

Для студентів

Спеціальності	025 «Музичне мистецтво»
Освітнього рівня	першого (бакалаврського)
Освітньої програми:	025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано) 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

Київ – 2021

Розробник: Свириденко Н. С., кандидат мистецтвознавства, професор кафедри інструментально-виконавської майстерності;

Викладач: Свириденко Н. С., кандидат мистецтвознавства, професор кафедри інструментально-виконавської майстерності;

Протокол від 27.11.2020 року № 10

Т. в. о. завідувача кафедри _____ (Анастасія Романенко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

____.____.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) _____ (Наталія Свириденко)
(підпис)

на 20__ / ____ Робочу програму перевірено

____.____.2021 р.

Заступник директора _____ (Алла Таранник)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н. р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__ / 20__ н. р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

а 20__ / 20__ н. р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__ / 20__ н. р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Вид дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>4/120</i>	
Курс	<i>II</i>	
Семестр	<i>3</i>	<i>4</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>4</i>	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>
Аудиторні	<i>28 години</i>	<i>28 годин</i>
Модульний контроль	<i>4 години</i>	<i>4 години</i>
Семестровий контроль		
Самостійна робота	<i>28 години</i>	<i>28 годин</i>
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія стилів у музичному мистецтві» входить до курсу спеціальних дисциплін. Зміст курсу втілює основні задачі щодо поглиблення вивчення історії мистецтва, зокрема музичного, в контексті загальних історичних фактів. Курс містить такі складові: 1) теоретична (реалізується у ході лекційних занять); 2) практична (здійснюється в ході аудиторних занять у процесі вивчення музичних творів та їх художнього виконання); 3) самостійна робота студентів (реалізується в конкретних завданнях для самостійного опанування та позааудиторних домашніх заняттях).

Мета курсу – розуміння особливостей та характерних рис кожного з періодів історії культури музичного мистецтва.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів з історією та теорією музичних стилів;
- усвідомлювати основні ознаки музичного стилю;
- уміти реалізувати знання на практиці;
- стимулювати просвітницьку спрямованість у виконавській діяльності.

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері музичного мистецтва.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	<i>Світоглядна:</i> здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області професії; загальнокультурна ерудиція, усвідомлення значущості історичного досвіду людства для особистісного розвитку; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 3	<i>Комунікативна:</i> здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною)

		мовою; здатність до міжособистісного спілкування та взаємодії, до емоційної стабільності, толерантності, уміння працювати в команді.
	ЗК 4	<i>Інформаційна:</i> здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання конкретних завдань; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у соціальній та професійній діяльності.
	ЗК 5	<i>Науково-дослідницька:</i> здатність виконувати навчальнодослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; володіння основами науководослідної діяльності відповідно до фахового спрямування; обізнаність в специфіці проектної діяльності, готовність до її реалізації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до нестандартного розв'язання типових завдань.
	ЗК 6	<i>Самоосвітня:</i> здатність навчатися та самонавчатися; здатність до самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до професійного лідерства та успіху.
Фахові компетентності спеціальні (ФК)	ФК 1	<i>Організаційна:</i> вміння організувати діяльність у професійній сфері; здатність планувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу.
	ФК 2	<i>Мистецтвознавча:</i> здатність розуміти базові закономірності музичного мистецтва, його художньо-естетичну природу та діалогічний зв'язок з іншими видами мистецтв; усвідомлювати логіку історико-стильового розвитку музичного мистецтва.
	ФК 3	<i>Музично-теоретична:</i> здатність послуговуватися знанням з теорії та історії музики в процесі інтерпретування, виконання музичних творів та викладання музичного інструмента; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань в галузі музичного мистецтва; уміння оперувати спеціальною термінологією у професійній

		діяльності.
	ФК 4	<i>Інформаційно-технологічна:</i> здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках; уміння послуговуватися мультимедійними програмами з обробки аудіо та відео, працювати з мікрофоном, звукопідсилювальною та звуковідтворювальною апаратурою; здійснювати постійний зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації музичної культури, у тому числі з використанням можливостей сучасних медіа.
	ФК 5	<i>Інструментально-виконавська:</i> здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в ансамблі, оркестрі.
	ФК 6	<i>Концертно-сценічна:</i> здатність до культурно-освітньої та просвітницької діяльності в умовах концертносценічного виступу; сформованість сценічної культури, навичок акторської майстерності, вербальної і невербальної комунікації з глядачем у процесі концертного виступу; здатність до психоемоційного саморегулювання та навіювання у процесі сценічного виступу.

Програмні результати навчання	
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, провадити професійну діяльність відповідно до норм етики.
ПРН 2	Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; готовність працювати в колективі; володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування другою (іноземною) мовою.
ПРН 3	Здатність до творчого та професійного спілкування із застосуванням фахової термінології; володіння категоріально-термінологічним апаратом музичного мистецтва.

ПРН 4	Готовність до свідомої виконавської та педагогічної діяльності, до планування й організації виконавського та педагогічного процесу, концертних програм і культурно-мистецьких проєктів.
ПРН 5	Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
ПРН 6	Здатність грамотно прочитувати нотний текст, передавати музичний матеріал та ідеї, відповідно до стилевих особливостей твору.
ПРН 7	Здатність до художньої інтерпретації музичних творів, уміння визначати переконливі шляхи втілення музичних образів відповідними виражальними засобами у процесі виконання.
ПРН 9	Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.
ПРН 10	Здатність до аналізування музичних творів, їх жанровостильової та образно-емоційної атрибуції в процесі виконавської та педагогічної діяльності; здійснювати порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій.
ПРН 12	Володіння методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
ПРН 13	Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару.
ПРН 15	Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері інструментального виконавства та музичної педагогіки. здатність демонструвати емоційний інтелект, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
ПРН 17	Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- знати:

- послідовність стилів у музичному мистецтві
- хронологію стилів у часі
- ознаки стилю
- термінологічний понятійний апарат визначення стилістики
- імена видатних митців і назви їх творів

- вміти:

- розрізняти стилістику музичних творів за їхніми стилістичними ознаками, належністю до певної національної школи
- оцінювати музичний твір з погляду відповідності його виконання стилю
- виявляти раритетні або зразкові виконавські манери, твори

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчання

Назва змістових модулів, тем	Ус ьо го	Розподіл годин між видами Робіт					Самостій на
		Аудиторна:					
		Л е к ц ії	Се мі на ри	Пра кти чні	Лаб ора тор ні	Інд иві дуа льні і	
ІІІ семестр.							
Змістовий модуль 1.							
Формування музичної культури в Добу Античності							
Тема 1.1. Міфологічний період. Авторський період та інструментарій. Роль інструментів.	12	4	2	-	-	-	6
Тема 1.2. Класичний період у давньогрецькій музичній культурі	10	2	-	2	-	-	6
Тема 1.3. Музична культура доби Еллінізму	12	2	2	2	-	-	6
Модульний контроль	2						
Змістовий модуль 2.							
Музична культура Середньовіччя. «Ars nova» та Відродження.							
Тема 2.1. Середні віки: музика церковна та світська (напрями розвитку, характерні риси, музичні форми та жанри). Музична культура України	12	4	-	2	-	-	6

5. Програма навчальної дисципліни «Історія стилів у музичному мистецтві»

Змістовий модуль 1. Формування музичної культури в Добу Античності

Тема 1.1. Міфологічний період. Авторський період та інструментарій. Роль інструментів.

Міфологія як основа мистецтва. Музика в античній міфології як магічне мистецтво. Еволюція поглядів на мистецтво від міфологічного до античних наукових теорій. Місце музики в мистецькому житті Давньої Греції. Способи музикування, зв'язок з іншими видами мистецтв. Інструментарій і його унікальність.

Тема 1.2. Класичний період у давньогрецькій музичній культурі.

Період античної класики був надзвичайно насиченим у галузі досліджень про музику. Теорії етоса, що створені Піфагором, Платоном і Аристотелем продовжив Аристоксен та інші. Все найкраще та найбільш цінне для дослідження музичної культури було створено саме в пору їх діяльності.

Тема 1.3. Музична культура доби Еллінізму.

Значні зміни у самій музичній культурі. Музика створювалася на суворих законах, на розмірених та простих модуляціях, з'являється віртуозність, як основа, прагнення до зміни ритму, неочікувані ефекти та контрасти. Типовим представником цього стилю був Тимофій.

Змістовий модуль 2. Музична культура Середньовіччя. «Ars nova» та Відродження.

Тема 2.1. Середні віки: музика церковна та світська (напрями розвитку, характерні риси, музичні форми та жанри).

Періодизація мистецтва Середньовіччя. Процес уніфікації церковної музики. Григорій Великий, Августин, Боецій, Гвідо з Ареццо. Музичні теорії та вплив на музику. Проблема класифікації мистецтва. Народне мистецтво: жанри та форми втілення. Музична культура України.

Тема 2.2. Мистецтво «Ars nova». Відродження: особливості музичної культури, проблеми музичного виконавства.

Формування музичної естетики, поліфонічного стилю письма та нових форм виразності. Музичне мистецтво Франції й Італії. Раннє Відродження. Жанри ars nova: мадригал, мотет, балада, рондо, кача та ін. Гійом де Машо та

Змістовий модуль 3. Сімнадцяте століття. Класицизм другої половини XVIII ст.

Тема 3.1. Музика бароко: учення про афекти, народження опери, проблема національного стилю в музиці.

Характеристика стилю бароко. Вплив естетичних теорій на формування музики. Залежність музичного зображення від інструментарію. Конфлікт між особистістю та суспільством. Драматизм творів. Два напрями в середині мистецтва: реалістичний та академічний. Синтез мистецтв. Формування національних шкіл. Видатні представники кожної з шкіл.

Тема 3.2. Стилiстичнi особливостi iнструментальної культури Італії та Франції.

Формування інструментальної культури у скрипковому мистецтві та вплив стилістики виконання на пошуки інструментарію клавішних інструментів. Флорентійська камерата. Поява опери. Формування стилістики під впливом франко-фламандської школи. Доба абсолютизму та максималізм як форма художнього висловлювання. Культурне життя салонів.

Тема 3.3. Музична культура Австро-Угорщини другої половини XVIII – початку XIX ст. – передкласичні стилі. Формування віденської класичної школи: основні стилістичні засади.

Творчість Й. Гайдна та В. Моцарта: утілення прогресивних ідей просвіти. Формування класичної форми сонати, концерту, квартету, симфонії. Стиль письма. Розвиток інструментобудування у зв'язку з новими засобами зображення художнього образу. Творчість Л. Бетховена як найвищий етап розвитку класицизму. Віденська класична школа як етап в історії музики та музичного виконавства.

Змістовий модуль 4. Стилi XIX – початку XX ст.

Тема 4.1. Романтизм: засоби вираження, технічні прийоми.

Романтизм як ідейний і художній рух, що виник у європейських країнах на межі XVIII ст. та XIX ст. і знайшов своє відображення в різних видах науки та мистецтв. Ілюзорний та утопічний характер ідеалів романтизму. Ідеї патріотизму у творах романтиків. Реакційний напрям у творчості романтиків. Видатні композитори-романтики та їхні твори.

Тема 4.2. Модернізм кінця XIX – початку XX ст. як загальна назва течії.

Модернізм кінця XIX – початку XX ст. як загальна назва течії, що об'єднує кілька напрямів: імпресіонізм, експресіонізм, конструктивізм, формалізм та ін.

Ідеологія та способи вираження. Вплив на художню форму. Шлях до авангардизму початку XX ст.

Тема 4.3. Мистецтво джазу: виникнення та розвиток.

Джерела, які сприяли виникненню джазу. Попередники джазу: регтайм і блюз. Духовне підґрунтя джазу. Особливості джазу: інтонаційний стрій, багатоплановий ритм, широке використання глісандо, вібрації й інші способи звуковидобування. Імпровізаційний характер музикування. Зв'язок із Бродвеєм. Стилї джазу. Вплив на академічну музику XX ст. Видатні виконавці.

Тема 4.4. Стилї другої половини XX- XXI ст.

Специфіка розвитку мистецтва, контрольованість ідеології мистецтва. Мистецтво 60-х рр.. Демократизація мистецтва 70-90 рр. як загальний процес європеїзації мистецтва. Нове осмислення культури минулого. Тенденція до об'єднання жанрів. Музика «вузького кола» та великих майданів. Електронна музика й реставрація давньої музики як об'єднувальний процес. Поглиблення науки про музику, що сприятиме зміні виконавчих традицій XX ст.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10
Лабораторна робота	-	-	-	-	-
Виконання завдань для	5	3	15	2	10

самостійної роботи					
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	88	-	71
Усього	159 балів				

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20
Лабораторна робота	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	87	-	82
Усього	169 балів				

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Академічний контроль	Бали
1.	Ознайомлення зі специфікою стилю добарокового періоду	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1	5

		Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	
2.	Огляд музичного інструментарію добарокового періоду	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
3.	Опанування виконавських особливостей музики бароко	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
4.	Ознайомлення з духовною та світською вокальною музикою	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
6.	Огляд музичного інструментарію доби класицизму	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
7.	Порівняння виконавських інтерпретацій творів композиторів-класиків	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
8.	Огляд музичного інструментарію епохи романтизму	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1	5

		Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	
9.	Порівняння особливостей стилю виконання творів композиторів-романтиків	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
10.	Ознайомлення з композиторською технікою епохи модернізму	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
11.	Порівняння інтерпретацій представників модернізму	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
12.	Стилістичні особливості джазової музики	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання	Бали
1.	усне завдання (<i>індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо</i>)	Повнота розкриття суті поставлених питань	5
1.	1-ше практичне завдання (<i>аналіз запропонованого твору та виявлення стильових особливостей</i>)	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	10
2.	2-ге практичне завдання (<i>аналіз інтерпретацій</i>)	Достатність обґрунтування та аргументації	10
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 2	Критерії оцінювання	Бали
1.	усне завдання (<i>індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо</i>)	Повнота розкриття суті поставлених питань	5
3.	1-ше практичне завдання (<i>аналіз запропонованого твору та виявлення стильових особливостей</i>)	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	10
4.	2-ге практичне завдання (<i>аналіз інтерпретацій</i>)	Достатність обґрунтування та аргументації	10
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 3	Критерії оцінювання	Бали
1.	усне завдання (<i>індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо</i>)	Повнота розкриття суті поставлених питань	5
5.	1-ше практичне завдання (<i>аналіз запропонованого твору та виявлення стильових особливостей</i>)	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	10
6.	2-ге практичне завдання (<i>аналіз інтерпретацій</i>)	Достатність обґрунтування та аргументації	10
Максимальна кількість балів			25
№	Модульна контрольна робота 4	Критерії оцінювання	Бали

1.	усне завдання (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо)	Повнота розкриття суті поставлених питань	5
7.	1-ше практичне завдання (аналіз запропонованого твору та виявлення стилізових особливостей)	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	10
8.	2-ге практичне завдання (аналіз інтерпретацій)	Достатність обґрунтування та аргументації	10
Максимальна кількість балів			25
Усього			100

За необхідності модульний контроль може відбуватися дистанційно – у вигляді творчого проєкту як складової екзамену, розміщеного в ЕНК або у вигляді усної відповіді у програмах Google Meet, Zoom.

6.1. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Вивчення курсу закінчується заліком в IV семестре, який виставляється на основі роботи студента протягом двох семестрів.

6.2. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Студент демонструє емоційний відгук на музику, сценічну свободу, виконує в характері, відчувається розуміння форми та цілісності музичних творів.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Студент втілює драматургію музичних творів, розуміння виразності музичної мови.
C	75-81 балів	Добре – загалом добрий рівень умінь та навичок із незначною кількістю помилок. Студент доносить зміст твору, але не вистачає якісного звуковидобування, фразування, вистроєності динамічного плану тощо.

D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень умінь та навичок із значною кількістю недоліків, проте достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент демонструє маловиражені технічні, артистичні можливості, невпевненість у своїх діях.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень умінь та навичок. Студент зіштовхується із технічними зривами, погано інтонує, застосовує брудну педалізацію.
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень умінь та навичок з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень умінь та навичок, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 годин, лекційних годин – 28, семінарських годин – 14, практичних занять – 14 годин, самостійна робота – 56 годин, модульний контроль – 8 години.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV			
Назва модуля	Формування музичної культури в Добу Античності			Музична культура Середньовіччя. «Ars nova» та Відродження		Сімнадцяте століття. Класицизм другої половини XVIII ст.			Стилі XIX – початку XX ст.			
Кількість балів за модуль	88			71		87			82			
Заняття	1-4	5-6	7-8	9-12	13-14	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14
Лекційні	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Семінари	1	-	1	-	2	1	-	1	-	-	-	1
Практичні	-	1	1	1	-	1	-	1	1	-	1	-

Назва навчального модуля (практичне заняття)	Тема 1.1. Міфологічний період. Авторський період та інструментарій. Роль інструментів. Тема 1.2. Класичний період у давньогрецькій музичній культурі Тема 1.3. Музична культура доби Еллінізму 1*4 = 4 б. 1*2 = 2 б. 10*2 = 20 б. 1*2 = 2 б. 10*2 = 20 б. 48 б.	Тема 2.1. Середні віки: музика церковна та світська (напрями розвитку, характерні риси, музичні форми та жанри). Музична культура України Тема 2.2. Мистецтво «Ars nova». Відродження: особливості музичної культури, проблеми музичного виконавства. 1*3 = 3 б. 1*2 = 2 б. 10*2 = 20 б. 1*1 = 1 б. 10*1 = 10 б. 36 б.	Тема 3.1. Музика бароко: учення про афекти, народження опери, проблема національного стилю в музиці. Українське бароко. Тема 3.2. Стилiстичні особливості інструментальної культури Італії та Франції. Тема 3.3. Музична культура Австро-Угорщини другої половини XVIII – початку XIX ст. – передкласичні стилі. Формування віденської класичної школи: основні стилістичні засади. 1*3 = 3 б. 1*2 = 2 б. 10*2 = 20 б. 1*2 = 2 б. 10*2 = 20 б. 47 б.	Тема 4.1. Романтизм: засоби вираження, технічні прийоми. Тема 4.2. Модернізм кінця XIX – початку XX ст. як загальна назва течії Тема 4.3. Мистецтво джазу: виникнення та розвиток Тема 4.4. Стилi другої половини XX- XXI ст. 1*4 = 4 б. 1*1 = 1 б. 10*1 = 10 б. 1*2 = 2 б. 10*2 = 20 б. 37 б.
Самостійна робота	15 б.	10 б.	15 б.	20 б.
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 балів	Модульна контрольна робота 25 балів	Модульна контрольна робота 25 балів	Модульна контрольна робота 25 балів
Всього 328 балів, залік, коефіцієнт – 3,28				

8. Рекомендована література

(основна)

1. Адорно Т. Избранное: Социология музыки / Т. Адорно. – М. ; СПб. : Университетская книга, 1999. – 210 с.
2. Берни Ч. Музыкальные путешествия: Дневник путешествия 1770 г. по Франции и Италии / Ч. Бэрни ; ред. и вступит. статья С. Л. Гинзбурга. – М.; Л. : Музгиз, 1961. – 204 с.
3. Берни Ч. Музыкальные путешествия: Дневник путешествия по Бельгии, Австрии, Чехии, Германии, Голландии / Ч. Бэрни ; ред., вступит. статья и примечания С. Л. Гинзбурга. – М. : Музгиз, 1967. – 291 с.
4. Борщевська Л. Класика – це партитура всесвіту / Л. Борщевська // Україна. – 2001. – № 2. – С. 48.
5. Бражников М. В. Фортепиано : [науч.-попул. очерк] / М. Бражников. – [2-е изд.]. – М. : Музыка, 1982. – 69 с.
6. Браудо Е. Клавикорд и клавесин / Е. Браудо // Музыкальный современник. – 1916. – № 6 (февраль). – С. 29–41.
7. Брянцева В. Н. Французский клавесинизм / В. Н. Брянцева. – СПб. : Дмитрий Буланин, 2000. – 376 с.
8. Булучевский Ю. Старинная музыка : словарь-справочник / Ю. Балучевский, В. Фомин. – Л. : Музыка, 1974 – 143 с.
9. Бурундуковская Е. Клавирная аппликатура в Италии в XVI–XVII веках и ее связь с артикуляцией / Е. Бурундуковская // Старинная музыка. – 2006. – № 1–2 (31–32). – С. 11–15.
10. Виндельбанд В. История древней философии / В. Виндельбанд ; [пер. с нем. под ред. А. И. Введенского]. – К. : Тандем, 1995. – 368 с.
11. Висоцький С. О. Про що розповіли давні стіни / С. О. Висоцький. – К. : Наук. думка, 1978. – 144 с.
12. Вопросы музыкального исполнительства и педагогики : сборник трудов / ГМПИ им. Гнесиных ; Министерство культуры РСФСР ; Управление учебных заведений. – М. : ГМПИ им. Гнесиных, 1976. – 287 с. – (Труды Государственного музыкально-педагогического института им. Гнесиных; 24).
13. Гедике А. Ф. Собрание статей и воспоминаний / Гедике Александр Федорович. – М. : Сов. композитор, 1960. – 218 с.
14. Герасимова-Персидська Н. Нові тенденції в українській музичній освіті: Європейський контекст / Н. Герасимова-Персидська // Музична освіта в Україні: сучасний стан, проблеми розвитку : матеріали наук.-практ. конф. – К. : Акад. мистецтв України, 2001. – С. 23–25.
15. Герасимова-Персидська Н. Старовинна музика в культурі сьогодення і місце кафедри старовинної музики в системі НМАУ ім. П. І. Чайковського / Н. Герасимова-Персидська, Т. Гусарчук // Академія музичної еліти України: історія та сучасність. – К., 2004. – С. 317–321.
16. Герцен А. Собрание сочинений : [в 8 т.] / А. Герцен. – М. : Правда, 1975. – Т. 3. – 399 с.
17. Голенищев-Кутузов И. Н. Барокко и его теоретики / И. Н. Голенищев-Кутузов // XVII век в мировом литературном развитии. – М., 1969. – С. 102–153.

18. Государственный академический камерный оркестр России [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ru.wikipedia.org/wiki>.
19. Грубер Р. История музыкальной культуры / Р. Грубер. – М.; Л., 1941. – Т. 1, Ч. 2. – 514 с.
20. Дидро Д. Племянник Рамо / Д. Дидро. – М., 1956. – 78 с.
21. Друскин М. История зарубежной музыки : учебник для консерватории. – [2 изд.] / М. Друскин. – Вып. 4 : Вторая половина XIX: Германия, Австрия, Венгрия, Италия, Франция, Чехия, Норвегия, Испания. – М. : Музыка, 1963. – 582 с.
22. Зейфас Н. Concerto grosso в музыке барокко / Н. Зейфас // Проблемы музыкальной науки. – М., 1975. – Вып. 3. – С. 379–406.
23. Ионин Л. Г. Социология культуры: путь в новое тысячелетие : учеб. пособие для студентов вузов. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Логос, 2000. – 431 с.
24. История европейского искусствознания : первая половина XIX в. / отв. ред. Б. Р. Виппер, Т. Н. Ливанова. – М. : Наука, 1965. – 326 с.
25. История европейского искусствознания. От античности до конца XVIII века / [отв. ред. Б. Виппер, Т. Ливанова]. – М. : Изд-во АН СССР, 1963. – 436 с.
26. История искусств стран Западной Европы от Возрождения до начала 20 века : Живопись. Скульптура. Графика. Архитектура. Музыка. Драма. Театр : Искусство 17 в. : Италия. Испания. Фландрия / [А. А. Аникст, Е. И. Ротенберг, М. И. Свицерская и др.; отв. ред. Е. И. Ротенберг, М. И. Свицерская; ВНИИ искусствознания]. – М. : Искусство, 1988. – 280 с.
27. Келдыш Ю. Очерки и исследования по истории русской музыки / Ю. Келдыш. – М. : Сов. композитор, 1978. – 514 с.
28. Келдыш Ю. Русская музыка XVIII века / Ю. Келдыш ; отв. ред. О. Е. Левашова ; АН СССР. – М. : Наука, 1965. – 463 с.
29. Конен В. Д. История зарубежной музыки : учебник для консерваторий / В. Д. Конен. – 2-е изд., доп. – М. : Музыка, 1965. – Вып. 3.: Германия, Австрия, Италия, Франция, Польша с 1789 года до середины XIX века. – 527 с.
30. Конен В. Д. Этюды о зарубежной музыке / Валентина Джозефовна Конен. – М. : Музыка, 1968. – 294 с.
31. Корній Л. П. Історія української музики / Лідія Корній. – К. ; Харків ; Нью-Йорк : М. П. Коць, 1998. – Ч. 2. Друга половина XVIII ст. – 387 с.
32. Котлінська Л. Г. Особливості розшифровки орнаментики в клавірних творах Й. С. Баха : метод. рек. / Л. Г. Котлінська ; Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2005. – 26 с.
33. Котляревський А. Орган в Україні / А. Котляревський // Музика. – 1972. – № 2. – С. 25–26.
34. Кунау Й. Музыкальный шарлатан: Речь против музыки / Йоганн Кунау // Музыкальная эстетика Западной Европы XVII–XVIII веков. – М., 1971. – С. 226.
35. Ландовска В. О музыке / В. Ландовска ; [сост. и перевод с англ. Дениз Ресто]. – М. : Радуга, 1961. – 437 с.
36. Ландовска В. Произведения для клавесина Себ. Баха / В. Ландовська // В мире искусств. – 1907. – № 20–21. – С. 10–12.

37. Лейбниц Г. В. Избранные философские сочинения / Г. В. Лейбниц. – М., 1890. – 336 с.
38. Лотман Ю. К семиотической типологии русской культуры XVIII века / Ю. Лотман, Б. Успенский // Художественная культура XVIII века : зб. материалов научн. конф. – М., 1974. – С. 261–273.
39. Лотман Ю. Современность между Востоком и Западом / Ю. Лотман // Знамя. – 1997. – № 9. – С. 157–162.
40. Руссо Ж-Ж. Музыкальный словарь: Мелодия / Жан-Жак Руссо // Музыкальная эстетика Западной Европы XVII–XVIII веков. – М., 1971. – С. 439.
41. Свириденко Н. С. Античність в українському мистецтві / Н. С. Свириденко // VIII культурологічні читання пам'яті Володимира Подкопаєва : мат. міжн. наук.-практ. конф. – К., 2010. – С. 125–128.
42. Свириденко Н. С. Ванда Ландовська та її відкриття старовинної музики (до 130-річчя від дня народження та 50-річчя від дня смерті) / Н. С. Свириденко // Мистецтвознавчі записки. – К., 2010. – Вип. 17. – С. 267–273.
43. Свириденко Н. С. Віденська механіка як етап розвитку фортепіанного будівництва (Піанофорте – фортепіано (PIANOFORTE). Німеччина та Австрія) / Н. С. Свириденко // Вісник ДАКККиМ. – К., 2004 – № 1. – С. 75–80.
44. Свириденко Н. С. Відродження старовинної музики у XIX ст. / Н. С. Свириденко // Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка. – 2010. – Вип. 14. – С. 219–231.
45. Свириденко Н. С. Еволюційні процеси у творчій діяльності Антоніо Страдіварі / Н. С. Свириденко // Мистецтвознавчі записки. – К., 2008. – Вип. 16. – С. 43–50.
46. Свириденко Н. С. Історичні аспекти осмислення музичної культури XVII–XVIII ст. / Н. С. Свириденко // Вісник ДАКККиМ. – К., 2010. – № 3. – С. 118–125.
47. Свириденко Н. С. Клавесинна школа Рюкерсів (Нідерланди) / Н. С. Свириденко // Професійна підготовка та інноваційні процеси у навчально-виховних закладах : зб. наук. пр. – Харків, 2004. – С. 148–156.
48. Свириденко Н. С. Книга Ванди Ландовської «Старовинна музика» / Н. С. Свириденко // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – К., 2010. – Вип. 24. – С. 324–332.
49. Свириденко Н. С. Піанофорте – фортепіано (PIANOFORTE) Бартоломео Крістофорі та його винахід / Н. Свириденко // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – К., 2003. – Вип. 11. – Ч. 1. – С. 130–137.
50. Свириденко Н. С. Піанофорте (PIANOFORTE) в Німеччині XVIII ст. / Н. С. Свириденко // Культура і сучасність. – К., 2005. – № 1. – С. 113–119.
51. Свириденко Н. С. Проблеми збереження та реставрації рідкісних клавішних професійних інструментів в Україні: рояль Йоганн Шанц Національного музею історії України / Н. С. Свириденко // Мистецтвознавчі записки. – К., 2008. – Вип. 13. – С. 207–213.
52. Свириденко Н. С. Проблеми збереження та реставрації рідкісних клавішних професійних інструментів в Україні: піанофорте Йоганн Шанц з колекції НМІУ

- / Н. С. Свириденко // Тематичний збірник наукових праць НМІУ. – К., 2009. – Ч. 2. – С. 137–144.
53. Свириденко Н. С. Фабрика музичних інструментів «Rud. IBACH sonn»: історія заснування та особливості виробництва / Н. С. Свириденко // Вісник ДАКККіМ. – К., 2005. – № 3. – С. 118–122.
54. Свириденко Н. С. Фортепіано (PIANOFORTE) в Англії та Франції (від виникнення до ХХ ст.) / Н. С. Свириденко // Мистецтвознавчі записки. – К., 2004. – Вип. 5. – С. 142–151.
55. Свириденко Н. Світло далекої зірки / Н. Свириденко. – Жіночий світ. – 2000. – липень – вересень. – С. 11–12.
56. Свириденко Н. Я навчилася любити Україну на чужині / Н. Свириденко // Українська газета. – 2003. – № 10 (246). – 13 березня.
57. Шекалов В. А. Возрождение клавесина: Европа и Америка : [монография] / В. Шекалов. – СПб. : Наука; САГА, 2008. – 255 с.
58. Шестаков В. От этоса к аффекту / В. Шестаков. – М. : Музыка, 1975. – 350 с.
59. Шестаков В. П. Музыкальная эстетика средневековья и Возрождения / В. П. Шестаков // Музыкальная эстетика западноевропейского средневековья и Возрождения. – М., 1966. – С. 5–92.
60. Эразм Роттердамский и его время. – М. : Наука, 1989. – 280 с.

Допоміжна

1. Альшванг А. Людвиг Ван Бетховен: Очерк жизни и творчества. - М., 1977
2. Бадюра-Скода Е. и П. Интерпретация Моцарта. - М., 1972.
3. Бодки Е. Интерпретация клавирных творів Й.С. Баха-М., 1993.
4. Белза И. Фридерік Шопен. - М., 1968.
5. Браудо И. Артикуляция (О произношении мелодии) / И. Браудо.– Л.: Музыка, 1973.– 198с.
6. Гольденвейзер А. 32 сонаты Л.Бетховена: Исполнительский комментарий.-М., 1966.- 248 с.
7. Любомудрова Н. Методика обучения игре на фортепиано / Н. Любомудрова. - М.: Музыка, 1992. – 231 с.
8. Таран І.М. Робота над музичним твором у процесі навчання гри на фортепіано / І. М. Таран. – Івано-Франківськ : Факел, 2000. – 34 с.
9. Цыпин Г. Обучение игре на фортепиано: Учеб. пособие для студентов / Г. Цыпин.– М.: Просвещение, 1984. – 112
10. Шульгіна В. Українська педагогічна та виконавська школа. – К., 2003р.-210.

Додаткові ресурси

1. Міжнародний музичний культурологічний журна «Гармонія»
<http://harmony.musigi-dunya.az/ENG/publ.asp>
2. Нотний архів Б.Тараканова <http://notes.tarakanov.net/>
3. Ноти українських композиторів <http://ukrnotes.in.ua/>
4. Майстер-класи з викладання гри на фортепіано
<https://www.google.com.ua/search?q=%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80+-%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8+%D0%B7+%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B5%D0%BF%D1%96%D0%B0%D0%BD%D0%BE&source=lnms>

&tbm=vid&sa=X&ved=0ahUKEwihhvzZ367dAhXpoIsKHYxJAssQ_AUICygC&biw=1024&bih=409